Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vetus Testamentum - Cod. St. Peter perg. 88 - 91

Vetus Testamentum - St. Peter perg. 91

[S.l.], [14. Jh.]

Zacharias

urn:nbn:de:bsz:31-28488

Visual Library

ligatur; tamē quia predicti colo
ris equū ascendēs uisus est: uī
dictam sanguīs in eā gentem
significat afferendā que po
pulū isrl' in captiuitatē rede
gerat. Stantē uero in medio
mirteti umbrantis qđ dixit:
leticiā ppl'o affuturā mirteti
significatione uoluīt desig
nari. Cuius ligni moises in
leuitico cū faceret mētionē ait:
accipietis die prima fructus
ligni speciosi; ut leticiā ppli
p bene olentis ligni ⁊ speciosi
umbraculū demonstraret. Sz
hanc uisionē que liberatio
nē ppli et uindictā de adūsa
riis futurā demonstrat. ob
hoc noctu ppha se uidisse me
morauit: quia pplm isrl' in
prima liberatione de t'ra egip
ti noctu discessisse constabat.
Cuius exempli quia presens
ppl's aliquā partē in se reti
nere uidebat': liberatio eius
dem ac reditus captiuitatis
de t'ra chaldeorū p noctē pfect'
est. Incipit argumentum.

Zacharias memor dn̄i
sui. multiplex in prophe
cia ihū uestibȝ sordidis ⁊ la
pidem oculorū septē candela
brorū aureorū. quē cū totidem
lucernis quoq; oculis. duas
quoq; oliuas a sinistris lapi
dis cernit et a dextris. ut post
equos rufos. uarios. albos.
et ad dissipatas quadrigas
ex effraim. et equū de ierl'm
pauperem regem uaticinet'. p
dicit sedentem sup pullū filiū
subiugalis. Explicit prefatio-
nes. Incipit zacharias. p̄p

In mense octauo. in āno
scdo darii regis: factū est
uerbum dn̄i ad zachariā
filiū barachie filiū addo
ppham dicens. Iratus ē
dn̄s sup patres uros i
racundia. Et dices ad e
os. Hec dicit dn̄s ds ex
ercituū. Conuertimini ad
me. ait dn̄s exercituum: et cōuertar ad uos dic̄
dn̄s exercituum
Ne sitis sicut patres uri.
ad quos clamabant p
phete priores dicentes: hec di
cit dn̄s exercituū. Conuertimini
de uiis uris malis. et de co
gitationibȝ uris pessimis:
et nō audierunt. neq; atten
derunt ad me dicit dn̄s. Pa
tres uri ubi sunt. et prophete:
Numqd in sempiternum ui
uent: Verumtamē uba mea

et legitima mea que mandaui seruis meis prophetis; numquid non comprehenderunt patres uestros? Et conuersi sunt et dixerunt. Sicut cogitauit dominus exercituum facere nobis secundum uias nostras et secundum adinuentiones nostras fecit nobis. In die uicesima et quarta undecima mensis sabbath in anno secundo darij regis: factum est uerbum domini ad zachariam filium barachie filium addo prophetam dicens. Vidi per noctem: et ecce uir ascendens super equum rufum; et ipse stabat inter mirteta que erant in profundo: et post eum equi uarij rufi et albi. Et dixi. Quid sunt isti domine mi? Et dixit ad me angelus qui loquebatur in me. Ego ostendam tibi quid sint hec. Et respondit uir qui stabat inter mirteta et dixit. Isti sunt quos misit dominus: ut perambularent terram. Et responderunt angelo domini qui stabat inter mirteta et dixerunt. Perambulauimus terram: et ecce omnis terra habitatur et quiescit. Et respondit angelus domini et dixit. Domine exercituum; usquequo tu non misereberis ierusalem et urbium iuda quibus iratus es? Iste septuagesimus annus est. Et respondit dominus angelo qui loquebatur in me uerba bona: uerba consolatoria. Et dixit ad me angelus qui loquebatur in me. Clama dicens. Hec dicit dominus exercituum. Zelatus sum ierusalem et sion zelo magno: et ira magna ego irascar super gentes opulentas; quia ego iratus sum parum: ipsi uero adiuuerunt in malum. Propterea hec dicit dominus. Reuertar ad ierusalem in misericordijs: domus mea edificabitur in ea ait dominus exercituum; et perpendiculum extendetur super ierusalem. Adhuc clama dicens. Hec dicit dominus exercituum. Adhuc affluent ciuitates mee bonis; et consolabitur dominus adhuc sion: et eliget adhuc ierusalem. Et leuaui oculos meos et uidi: et ecce quatuor cornua. Et dixi ad angelum qui loquebatur in me. Quid sunt hec? Et dixit ad me. Hec sunt cornua que uentilauerunt iudam et israel et ierusalem. Et ostendit michi dominus qua

tuor fabros. Et dixi. Quid is
ti ueniunt facere? Qui ait.
Hec sunt cornua que uentila
uerunt iudam per singulos uiros.
et nemo eorum leuauit caput
suum: et uenerunt isti deterrere
ea; ut deiciant cornua genti
um que leuauerunt cornu sup
terram iuda. ut disperderent eam.
II
Et leuaui oculos
meos et uidi: et ecce uir.
et in manu eius funiculus
mensorum. Et dixi. Quo tu ua
dis? Et dixit ad me. Ut meti
ar ierlm: et uideam quanta sit
latitudo eius. et quanta longi
tudo eius. Et ecce angelus qui
loquebatur in me egrediebatur:
et angelus alius egrediebatur in
occursum eius; et dixit ad eum.
Curre loquere ad puerum istum
dicens. Absque muro habita
bitur ierlm pre multitudine ho
minum et iumentorum in medio eius:
et ego ero ei ait dominus murus
ignis in circuitu; et in gloria e
ro in medio eius. O o fugi
te de terra aquilonis dicit dominus:
quoniam in quatuor uentis celi
dispersi uos dicit dominus; et ex qua
tuor uentis colligam uos.
O sion fuge. que habitas
apud filiam babilonis: quia hec
dicit dominus exercituum. Post gloriam
misit me ad gentes que spoli
auerunt uos. Qui enim tetige
rit uos tangit pupillam oculi
eius: quia ecce ego leuo ma
num meam super eos; et erunt pre
de his qui seruiebant sibi: et
cognoscetis quia dominus exerci
tuum misit me. Lauda et leta
re filia sion: quia ecce ego ue
nio. et habitabo in medio tu
i dicit dominus. Et applicabuntur
gentes multe ad dominum in die
illa. et erunt michi in populum.
et habitabo in medio tui: et
scies quia dominus exercituum mi
sit me ad te. Et possidebit do
minus iudam partem suam in terra
sanctificata: et eliget adhuc ierlm.
Sileat omnis caro a facie
domini: quia consurrexit
de habitaculo sancto suo. Et os III
tendit michi ihesum sacerdotem
magnum stantem coram angelo
domini: et sathan stabat a dextris
eius. ut aduersaretur ei. Et
dixit dominus ad sathan. Increpet
dominus in te sathan: et increpet
dominus in te qui elegit ierlm.
Numquid non iste torris est eru

Et posuerunt cidarim mundam super caput eius:

tus de igne? Et ihc erat idu
tus uestib; sordidis: et stabat
ante faciem angeli. Qui re
spondit et ait ad eos qui sta
bant coram se dicens. Aufer
te uestimta sordida ab eo. Et
dixit ad eum. Ecce abstuli
a te iniquitatẽ tuam: et in
dui te mutatoriis. Et dixit.
Ponite cidarim mundã sup
caput eius. Et induerũt eũ
uestib;. Et angls dñi stabat:
et contestabatur angls dñi ihe
sum dicens. Hec dicit dñs ex
ercituũ. Si in uiis meis am
bulaueris. et custodiã meam
custodieris: tu quoque iudica
bis domũ meã. et custodies
atria mea; et dabo tibi am
bulantes de his qui nũc hic
assistunt. Audi ihũ sacerdos
magne. tu et amici tui qui
habitant corã te: quia uiri
portendentes sunt. Ecce ego
enĩ adducam seruũ meum
orientẽ: quia ecce lapis quẽ
dedi coram ihũ sup lapidẽ
unũ septẽ oculi sunt. Ecce
ego celabo sculpturã eius. a
it dñs exercituum: et auferã
iniquitatẽ terre illius in die
una. In die illa dicit dñs ex

Et posuerũt cidarim mũdã sup ca put eius.

ercituũ. uocabit uir amicum
suũ subter uineam. et subter
ficum.

IIII

Et reuersus est angls qui loq
batur in me: et suscitauit
me. quasi uirũ qui suscitatur
de somno suo; et dixit ad me.
Quid tu uides? Et dixi. Vidi;
et ecce candelabrũ aureũ to
tũ: et lampas eius sup ca
put ipsius. et lucerne eius
septem sup illud: et septem
infusoria lucernis que erant
sup caput illius. et due o
liue sup illud: una a dex
tris lampadis. et una a
sinistris eius. Et respondi.
et aio ad anglm qui loque
batur in me: dicens. Quid
sunt hec dñe mi? Et respõ
dit angls qui loquebatur in
me: et dixit ad me. Num
quid nescis quid sunt hec?
Et dixi. Non dñe mi. Et re
spondit: et ait ad me dicẽs.
Hec est uerbum dñi ad zoro
babel dicens. Non in exer
citu. nec in robore. sz in spi
ritu meo: dicit dñs exerci
tuũ. Quis tu mons mag
ne coram zorobabel in pla
num? Et educet lapidem

primarium: et exequabit gratiam gratie eius. Et factum est verbum domini ad me dicens. Manus zorobabel fundaverunt domum istam: et manus eius perficient eam. et scietis quia dominus exercituum misit me ad vos. Quis enim despexit dies parvos: Et letabuntur et videbunt lapidem stagneum in manu zorobabel. Septem isti oculi domini: qui discurrunt in universam terram. Et respondi: et dixi ad eum. Quid sunt due olive iste ad dextram candelabri et ad sinistram eius: Et respondi secundo: et dixi ad eum. Quid sunt due spice olivarum; que sunt iuxta duo rostra aurea. in quibus sunt suffusoria ex auro: Et ait ad me dicens. Numquid nescis quid sunt hec: Et dixi. Non domine. Et dixit. Isti sunt duo filii olei: qui assistunt dominatori universe terre.

V

Et conversus sum: et levavi oculos meos et vidi. et ecce volumen volans. Et dixit ad me. Quid tu vides: Et dixi. Ego video volumen volans. Longitudo eius viginti cubitorum: et latitudo eius decem cubitorum. Et dixit ad me. Hec est maledictio que egreditur super faciem omnis terre: quia omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur; et omnis iurans ex hoc similiter iudicabitur. Educam illud dicit dominus exercituum: et veniet ad domum furis. et ad domum iurantis in nomine meo mendaciter; et commorabitur in medio domus eius. et consumet eam. et ligna eius et lapides eius. Et egressus est angelus qui loquebatur in me: et dixit ad me. Leva oculos tuos et vide. Quid est hoc quod egreditur: Et dixi. Quidnam est: Et ait. Hec est amphora egrediens. Et dixit. Hec est oculus eorum in universa terra. Et ecce talentum plumbi portabatur: et ecce mulier una sedens in medio amphore. Et dixit. Hec est impietas. Et proiecit eam in medio amphore: et misit massam plumbeam in os eius. Et levavi oculos meos et vidi: et ecce due mulieres egredientes et spiritus in alis earum et habebant alas quasi alas milui;

et leuauerunt amphoram inter
celum et terram. Et dixi ad an
gelum qui loquebatur in me. Quo
iste deferunt amphoram? Et dix
it ad me. Ut edificetur ei domus
in terra sennaar: et stabiliatur
et ponatur ibi super basim suam.
Et conuersus sum. VI
et leuaui oculos meos
et uidi: et ecce quatuor qua
drige egredientes de medio du
orum montium; et montes mon
tes erei. In quadriga prima
equi rufi: et in quadriga se
cunda equi nigri; et in qua
driga tercia equi albi: et in qua
driga quarta equi uarii for
tes. Et respondi: et dixi ad
angelum qui loquebatur in me.
Quid sunt hec domine mi? Et
respondit angelus: et ait ad me.
Isti sunt quatuor uenti celi:
qui egrediuntur ut stent co
ram dominatore omnis terre. In
qua erant equi nigri egre
diebantur in terram aquilonis:
et albi egressi sunt post eos;
et uarii egressi sunt ad terram
austri: qui autem erant robus
tissimi. exierunt. et querebant
ire et discurrere per omnem ter
ram. Et dixit. Ite et perambu
late terram. Et perambulauerunt
terram. Et uocauit me: et locutus
est ad me dicens. Ecce qui egre
diuntur in terram aquilonis:
requiescere fecerunt spiritum meum in
terra aquilonis. Et factum est uer
bum domini ad me dicens. Su
me a transmigratione ab oldai.
et a tobia. et ab idaia: et ue
nies tu in die illa. et intrabis
domum iosie filii sophonie qui
uenerunt de babilone; et su
mes argentum et aurum. et faci
es coronas. et pones in ca
pite ihesu filii iosedech sacer
dotis magni: et loqueris ad
eum dicens. Hec ait dominus exer
cituum dicens. Ecce uir ori
ens nomen eius: et subter eum
orietur. Et edificabit tem
plum domino. et ipse extruet tem
plum domino: et ipse portabit
gloriam et sedebit. et dominabitur
super solium suum; et erit sacer
dos super solium suum: et consilium
pacis erit inter duos illos. Et
corone erunt helem. et tobie.
et idaie. et hen filio sophonie.
memoriale in templo domini.
Et qui procul sunt uenient.
et edificabunt in templo do
mini: et scietis quia dominus

exercituum misit me ad uos.
Erit autem hoc: si auditu audi
eritis uocem dñi dei uñi: VII
Et factũ est in anno qr
to darij regis: factum
est ũbum dñi ad zachariam
in quarta noni mẽsis qui est
casleu: et miserũt ad domũ
dei sarasar. et rogomelech et
uiri qui erant cum eo ad dep̃
candam faciem dñi; ut dice
rent sacerdotib; domus dñi
exercituũ et ꝓphetis loquẽtes.
Nunqd flendũ michi est in
mẽse quinto; uel sãficare me
debeo sicut feci iam ãnis mul
tis: Et factũ est ũbum dñi
exercituũ ad me dicens. Lo
quere ad omnẽ ꝓplm terre ⁊
ad sacerdotes dicens. Cum ie
iunaretis et plangeretis in
quinto et septimo mẽse per
hos septuaginta ãnos; nũ
quid ieiuniũ ieiunastis mi
chi: Et cũ comedistis ⁊ bibis
tis; nunqd nõ uobis come
distis et uobismetipis bibis
tis: Nunqd nõ sunt uerba
que locutus est dñs ĩ manu
ꝓphetaꝝ prioꝝ; cũ adhuc ie
rusalẽ habitaret̃. et eẽt opu
lenta ipsa et urbes in circu
tu eius; et ad austrũ et in cã
pestrib; habitaret̃: Et factũ
est ũbum dñi ad zachariã.
dicens. Hec ait dñs exerci
tuũ dicens. Iudiciũ uerũ iu
dicate: et mĩam et miserati
ones facite unusquisq; cum
fratre suo. Viduam ⁊ pupil
lũ et aduenam et pauꝑem
nolite calumniari: ⁊ malũ
uir fratri suo nõ cogitet in
corde suo. Et noluerũt at
tendere: et ũterunt scapu
lam recedentẽ. et aures suas
aggrauauerũt ne audirent;
et cor suũ posuerũt adaman
tẽ ne audirent legem. et uer
ba que misit dñs exercituũ ĩ
spũ suo p manũ ꝓphetarũ
prioꝝ: et facta est indigna
tio magna a dño exercituum.
et factum est sicut locutus ẽ.
et nõ audierunt. Sic clama
bunt et nõ exaudiam: di
cit dñs exercituum. Et dispsi
eos p omnia regna que nes
ciunt: et t̃ra desolata est ab
eis. eo qđ nõ eẽt transiens
et reũtens; et posuerũt ter
ram desiderabilem in deser
Et factũ est VIII tũ.
ũbum dñi exercituum

ad me dicens. Hec dicit dñs
exercituum. Zelatus sum sion
zelo magno: et indignatio
ne magna zelatus sum eã.
Hec dicit dñs exercituũ. Reu
sus sum ad sion. et habitabo
in medio ierlm: ⁊ uocabitur
ierlm ciuitas ueritatis; ⁊ mõs
dñi exercituum mons sãtificat9.
Hec dicit dñs exercituum. Ad
huc habitabunt senes ⁊ anus
in plateis ierlm: et uir bacu
lus in manu eius p̃ multi
tudine dierũ; et platee ciui
tatis complebunt̃ infantib3
et puellis ludentib3 in plate
is eius. Hec dicit dñs exer
cituũ. Si difficile uidebit̃ in
oculis reliquiarũ ppli huius
in dieb3 illis; numqd in ocu
lis meis difficile erit dicit do9
exercituum? Hec dicit dñs ex
ercituũ. Ecce ego saluabo pplm
meũ de tra orientis. et de tra
occasus solis; et adducã eos.
et habitabũt in medio ieru
salem: et erunt michi in po
pulũ; et ego ero eis in deũ.
in ueritate et in iusticia. Hec
dicit dñs exercituum. Confor
tentur manus ure qui au
ditis in dieb3 his sermones

istos p os pphetarũ: i die qua
fundata est domus dñi exer
cituũ. ut templũ edificaret̃.
Siquidẽ ante dies illos mcẽs
hominũ nõ erat. nec mcẽs
iumtorũ: neq3 introeunti et
exeunti erat pax p̃ tribulati
one; et dimisi omĩs homĩes.
unumquenq3 contra pximũ
suũ. Nunc aũt nõ iuxta dies
priores ego faciam reliquijs
ppli huius dicit dñs exercitu
um: sed semen pacis erit.
Vinea dabit fructũ suũ. et
terra dabit gmen suũ. ⁊ celi
dabunt rorem suũ. ⁊ posside
re faciam reliquias ppli hui9
uniuersa hec. et erit sicut e
ratis maledictio in gentib3
domus iuda. et domus isrl:
sic saluabo uos. et eritis bñ
dictio. Nolite timere. Cõfor
tentur manus ure: qa hec
dicit dñs exercituũ; sicut co
gitaui ut affligerẽ uos. cũ
me ad iracundiã puocassent
patres uri dicit dñs et non
sum misertus: sic cõuersus
cogitaui in dieb3 istis ut bñ
faciam ierlm et domui iu
da. Nolite timere. Hec sũt
ergo ũba que facietis. Loqi

mini ueritatē unusquisq; cū
primo suo. Veritatē et iudici
ū pacis iudicate in portis ues
tris: et unusquisq; malū cō
tra amicū suū ne cogitetis in
cordib; uris; et iuramtū mē
dax ne diligatis. Omīa enī
hec sunt que odi dicit dn̄s.
Et factū est ūbum dn̄i exer
cituū ad me dicens. Hec dicit
dn̄s exercituum. Ieiuniū q̄rti.
et ieiuniū quinti. et ieiuniū
septimi. et ieiuniū decimi e
rit domui iuda in gaudiū et
in leticiam: et in sollempnita
tes p̄claras. Veritatē tantū et
pacem diligite hec dicit dn̄s
exercituum: usq;quo ueniant
p̄p̄li. et habitent in ciuitatib;
multis; et uadant habitato
res unus ad alterū dicentes.
Eamus et dep̄cemur faciem
dn̄i: et q̄ramus dn̄m exerci
tuum. Vadam etiam ego. Et
uenient p̄p̄li multi et gentes
robuste ad q̄rendū dominū
exercituū in ierusalē: et dep̄
candā faciem dn̄i hec dicit do
exercituū. In dieb; ill' i q̄b; app̄hen
dent decem homīes ex omīb;
linguis gentiū: et app̄hendēt
fimbriā uiri iudei dicentes. I
bimus uobiscū. Audiuimus eni
q̄m dn̄s uobiscū est. IX.
Onus uerbi dn̄i in t̄ra a
drach. et damasci req̄ei
eius: quia dn̄i est oculus ho
minis. et omniū tribuū isrl̄.
Emath quoq; in t̄minis eius:
et tirus et sidon. Assumpse
runt quippe sibi sapientiā
ualde. Et edificauit tyrus
munitionē suā: et coacerua
uit argentū quasi humū;
et aurū ut lutū platearū.
Ecce dn̄s possidebit eam: et
percutiet in mari fortitudinē
eius; et hec igni deuorabit.
Videbit ascalon et timebit:
et gaza et dolebit nimis; et
acharon: q̄m cōfusa ē spes
eius. Et p̄ibit rex de gaza.
et ascalon nō habitabitur:
et sedebit separator in azoto.
Et disp̄dam sup̄biam philis
tinoꝝ: et auferam sangui
nē eius de ore eius. et abomi
nationes eius de medio den
tiū eius. Et relinquet̄ etiā
ip̄e deo nr̄o: et erit q̄si dux in
iuda. et acharon quasi ie
buseus. Et circūdabo do
mū meā ex hiis qui militāt
michi euntes et reuertentes.

et nõ transibit sup eos ultra
exactor; quia nunc uidi in o
culis meis. Exulta satis filia
sion: iubila filia ierlm. Ecce
rex tuus ueniet tibi iustus
et saluator: ipse paup & ascen
dens sup asinam. et sup pul
lum filium asine. Et disper
dam q̃drigam ex effraim. et
equũ de ierlm: et dissipabit̃
arcus belli; et loquet̃ pacem
gentibꝫ. Et potestas eius a
mari usqꝫ ad mare: et a flumi
nibꝫ usqꝫ ad fines t̃re. Tu quo
qꝫ in sanguine testam̃ti tui:
emisisti uinctos tuos de lacu
in quo nõ est aqua. Conuerti
mini ad munitionẽ uincti spei.
hodie quoqꝫ annũcians du
plicia reddam tibi: q̃m exten
di michi iudam quasi arcũ:
impleui effraim. Et suscita
bo filios tuos sion sup filios
grecie: et ponã te quasi gla
diũ fortium. Et dñs d̃s sup
eos uidebitur: et exibit ut
fulgur iaculum eius. Et dñs
d̃s in tuba canet: et uadet in
turbine austri. Dñs exerci
tuũ proteget eos. Et deuorabt̃
& subicient lapidibꝫ funde: et
bibentes inebriabunt̃ quasi

uino. et replebunt̃ ut fiale;
et quasi cornua altaris. Et
saluabit eos dñs d̃s eoꝝ ĩ die
illa ut gregem ppli sui: quia
lapides s̃ci eleuabũt̃ sup t̃ram
eius. Quid enĩ bonũ eius ẽ.
et quid pulchrũ eius; nisi
frumentũ electoꝝ et uinũ g̃
minans uirgines:

X

Petite et nũc pluuiã in
tempore serotino: et
dñs faciet niues. & pluuiã.
Imbres dabit eis. singulis h̃
bam in agro: quia simula
cra locuta sunt inutile. & di
uini uiderũt mendaciũ; et
somniatores frustra locuti
sunt. Vane ꝯsolabant̃. Idcir
co adducti sunt quasi grex.
affligent̃ quia nõ est eis pas
tor. Sup pastores iratus est
furor meus. et sup hircos
uisitabo: quia uisitabit dñs
exercituum gregem suum do
mũ iudam; et posuit eos q̃si
equũ glorie sue in bello. Ex
ipso angulus. ex ip̃o paxil
lus. ex ipso arcus prelii. ex
ipso egredietur omĩs exactor
simul. Et erunt q̃si fortes ꝯ
culcantes lutũ uiaꝝ in p̃lio:
et bellabunt quia dñs cum

eis; et cōfundent ascensores e
quorum. Et confortabo domum iu
da: et domū ioseph saluabo.
Et conuertam eos. quia misere
bor eorum: et erunt sicut fuerūt
qn̄do nō proieceram eos. Ego
enī dn̄s ds̄ eorum: et exaudiā e
os. Et erunt q̄si fortes effra
im: et letabitur cor eorum q̄si a
uino. Et filij eorum uidebunt. et
letabunt̄: et exultabit cor eorum
in dn̄o. Sibilabo eis et congre
gabo illos: quia redemi eos.
Et multiplicabo eos sicut an
te fuerant multiplicati: et se
minabo eos in pp̄lis. et de lon
ge recordabuntur mei. et ui
uent cū filijs suis. Et reuer
tentur: et reducam eos de t̄
ra egipti. et de assirijs congga
bo eos; et ad t̄ram galaad.
et libani adducam eos: et nō
inuenietur eis locus. Et transi
bit in maris freto. et percutiet
in mari fluctus: et confun
dentur omīa pfunda flumi
nis. Et humiliabitur supbia
assur: et sceptrū egipti rece
det. Confortabo eos in dn̄o: et ī
nomīe eius ambulabunt
dicit dn̄s.

Aperi XI libane portas tuas:
et comedat ignis cedros tuos.
Ulula abies. quia cecidit ce
drus: qm̄ magnifici uasta
ti sunt. Ululate quercus ba
san: qm̄ succisus est saltus
munitus. Vox ululatus pas
torum: quia uastata est mag
nificentia eorum. Vox rugitus
leonū: qm̄ uastata est sup
bia iordanis. Hec dicit do
ds̄ meus. Pasce pecora occisio
nis: que possidebant occide
bant. et nō dolebant; et uen
debant ea dicentes. Benedic
tus dn̄s: diuites facti sum'.
Et pastores eorum nō parce
bant eis. Et ego nō parcā
ultra sup habitantes t̄ram:
dicit dn̄s. Ecce ego tradam ho
mines. unumquemque ī ma
nu proximi sui: et in manu
regis sui. Et concident t̄ram et
nō eruam de manu eorum: et
pascam pecus occisionis.
Propter hoc o pauperes gregis.
Et assumpsi michi duas ui
rgas: unā uocaui decorem.
et alterā uocaui funiculū;
et paui gregem. Et succidi tres
pastores in mēse uno: et cō
tracta est aīa mea in eis. Si
quidē anima eorum uariauit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in me. Et dixi. Non pascā uos.
Quod moritur. moriatur. et quod
succiditur. succidatur: et reliqui
deuorent unusquisque carnē
proximi sui. Et tuli uirgā me
am que uocabatur decus. et abs
cidi eam: ut irritū facerem fe
dus meū. quod percussi cū omnibus
populis; et in irritum deductū ē
in die illa. Et cognouerūt sic
pauperes gregis qui custodiūt
michi: quia uerbum dn̄i est.
Et dixi ad eos. Si bonū est in
oculis uestris afferte mercedem
meā: et si non. quiescite. Et ap
penderunt mercedem meā tri
ginta argenteos. Et dixit dominus
ad me. Proice illud ad statu
arium: decorū precium quod ap
preciatus sum ab eis. Et tuli
triginta argenteos: et proieci
illos in domo dn̄i ad statua
rium. Et precidi uirgā meā se
cundā que appellabatur funi
culus: ut dissoluerē germani
tatem inter iudam et israel. Et
dixit dn̄s ad me. Adhuc su
me tibi uasa pastoris stulti;
quia ecce ego suscitabo pasto
rem in terra: qui derelicta non
uisitabit et dispersum non quē
ret; et contritū non sanabit.

et id quod stat non enutriet: et
carnes pinguiū comedet; et
ungulas eorum dissoluet. O
pastor et idolum derelinquēs
gregem. Gladius super brachiū
eius: et super oculū dextrū eius.
Brachiū eius ariditate sicca
bitur: et oculus dexter eius
tenebrescens obscurabitur.
Onus uerbi dn̄i XII
super israel. Dixit dn̄s ex
tendens celum. et fundans ter
ram. et fingens spm̄ hominis
in eo. Ecce ego ponā ierusalem
super liminare crapule omnibus
populis in circuitu: sed et iuda
erit in obsidione contra ierusalem.
Et erit in die illa ponā ierusalem
lapidem oneris cunctis po
pulis. Omnes qui leuabunt
eam. concisione lacerabuntur.
et colligentur aduersū eā omnia
regna terre. In die illa dicit
dominus percuciam omnē equū
in stupore. et ascensorē eius
in amentia: et super domū iu
da aperiam oculos meos; et
omnē equū populorum percuciam
in cecitate. Et dicent duces
iuda in corde suo. Confortē
tur michi habitatores ieru
salem: in dn̄o exercituū deo

suo. In die illo ponam duces iu
da sicut caminum ignis in lignis.
et sicut facem ignis in feno:
et devorabunt ad dexteram et ad si
nistram omnes populos in circuitu.
Et habitabitur ierusalem rursum
in loco suo in ierusalem: et salua
uit dominus tabernacula iuda sicut
in principio; ut non magnifice
glorietur domus dauid. et
gloria habitantium ierusalem contra iu
dam. In die illa proteget dominus
habitatores ierusalem: et erit qui
offenderit ex eis in die illa quasi
dauid: et domus dauid. quasi
dei; sicut angelus dei in conspec
tu eius. Et erit in die illa que
ram conterere omnes gentes. que
ueniunt contra ierusalem: et effun
dam super domum dauid. et super
habitatores ierusalem spiritum gra
tie et precum. Et aspicient ad
me quem confixerunt: et plangent
eum planctu quasi super unige
nitum; et dolebunt super eum ut
doleri solet in morte primoge
niti. In die illa magnus erit
planctus in ierusalem sicut planc
tus adademon in campo
mageddon: et planget terra;
familie et familie seorsum.
Familie domus dauid seor

sum: et mulieres eorum seorsum.
Familie domus nathan seor
sum: et mulieres eorum seorsum.
Familie domus leui seorsum:
et mulieres eorum seorsum. Fa
milie semei seorsum: et mu
lieres eorum seorsum. Omnes fa
milie relique. familie et fa
milie seorsum: et mulieres
eorum seorsum. XIII

In die illa erit fons patens
domui dauid. et habitantibus
ierusalem: in ablutionem pec
catoris et menstruate. Et
erit in die illa dicit dominus exer
cituum. disperdam nomina
idolorum de terra. et non memora
buntur ultra: et pseudo pro
phetas. et spiritum inmundum
auferam de terra. Et erit cum
prophetauerit quispiam ultra:
dicent ei pater eius et mater
eius qui genuerunt eum.
Non uiues: quia mendacium
locutus es in nomine domini. Et con
figent eum pater eius et mater
eius genitores eius cum pro
phetauerit. Et erit in die illa
confundentur prophete. unusquisque
ex uisione sua cum propheta
uerit: nec operietur pallio
saccino ut mentiatur; sed

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dicet. Non sum propheta. homo
agricola ego sum: quoniam adam
exemplum meum ab adolescentia
mea. Et dicetur ei. Quid sunt pla
ge iste in medio manuum tua
rum? Et dicet. His plagatus
sum in domo eorum qui dilige
bant me. Framea suscitare
super pastorem meum: et super
uirum coherentem michi. dicit
dominus exercituum. Percute pasto
rem: et dispergentur oues. Et
conuertam manum meam ad par
uulos: et erunt in omni ter
ra dicit dominus. Partes due in
ea dispergentur et deficient: et
tertia pars relinquetur in ea. Et
ducam tertiam partem per ignem:
et uram eos sicut uritur ar
gentum; et probabo eos sicut
probatur aurum. Ipse uocabit
nomen meum: et ego exaudiam
eum. Dicam populus meus es:
et ipse dicet. dominus deus meus.

XIIII

Ecce dies ue
niunt domini et diuiden
tur spolia tua in medio tui:
et congregabo omnes gentes ad
ierusalem in prelium et capietur
ciuitas; et uastabuntur do
mus. et mulieres uiolabun
tur. Et egredietur media pars
ciuitatis in captiuitatem: et
reliquum populi non auferetur ex
urbe. Et egredietur dominus et pre
liabitur contra gentes illas.
sicut preliatus est in die cer
taminis: et stabunt pedes eius
in die illa super montem oliua
rum. qui est contra ierusalem ad ori
entem. Et scindetur mons oli
uarum ex media parte sui ad
orientem et occidentem. prerup
to grandi ualde: et separa
bitur medium montis ad a
quilonem. et medium eius ad
meridiem; et fugietis ad
uallem montium meorum. quoniam
coniungetur uallis montium us
que ad proximum: et fugietis si
cut fugistis a facie terremotus
in diebus ozie regis iuda. Et
ueniet dominus deus meus. omnesque
sancti cum eo: et erit in die illa non
erit lux. sed frigus et gelu;
et erit dies una que nota est
domino. non dies neque nox: et
in tempore uespere erit lux. Et
erit in die illa exibunt aque
uiue de ierusalem: medium earum
ad mare orientale. et medi
um earum ad mare nouissi
mum. In estate et in hieme e
runt. Et erit dominus rex super

omnem terram. In die illa erit
unus dominus. et erit nomen eius
unum. Et reuertetur omnis terra
usque ad desertum. de colle rem
mon ad austrum ierusalem: et ex
altabitur et habitabitur in loco
suo. a porta beniamin usque ad
locum porte prioris usque ad
portam angulorum: et a turre
ananehel usque ad torcularia
regis. Et habitabunt in ea:
et anathema non erit amplius:
sed sedebit ierusalem secura. Et erit
hec plaga qua percutiet dominus
omnes gentes que pugnaue
runt aduersus ierusalem. Tabes
cet caro uniuscuiusque stantis
super pedes suos: et oculi eius
contabescent in foraminibus su
is; et lingua eorum contabescet
in ore ipsorum. In die illo erit
tumultus domini magnus in
eis: et apprehendet uir manum
proximi sui; et conseretur manus
eius super manum proximi sui.
Sed et iudas pugnabit con
tra ierusalem. Et congregabuntur
diuicie omnium gentium in cir
cuitu. aurum et argentum et ues
tes multe satis: et sic erit
ruina. equi et muli. cameli
et asini. et omnium iumentorum

que fuerint in castris illis.
sicut ruina hec. Et omnes qui
reliqui fuerint de uniuersis
gentibus que uenerunt contra
ierusalem: ascendent ab anno in
annum. ut adorent regem do
minum exercituum; et celebrent
festiuitatem tabernaculorum. Et
erit qui non ascenderit de fa
miliis terre ad ierusalem. ut ad
orent regem dominum exercituum:
non erit super eos imber. Quod si
et familia egipti non ascende
rit. et non uenerit. nec super
eos erit: sed erit ruina qua per
cutiet dominus omnes gentes
que non ascenderint ad cele
brandam festiuitatem taberna
culorum. Hoc autem erit pecca
tum egipti: et hoc peccatum om
nium gentium que non ascende
rint ad celebrandam festiuita
tem tabernaculorum. In die illa e
rit quod super frenum equi est. sanctum
domino: et erunt lebetes in do
mo domini quasi fiale coram al
tari; et erit omnis lebes in ie
rusalem. et in iuda sanctificatus
domino exercituum: et uenient
omnes immolantes. et sument
ex eis. et coquent in eis; et
non erit mercator ultra in do

mo dñi exercituū in die illo.
Finit zacharias pp̄ha. Incip
p̄facio sc̄i ieronimi p̄bri in ma
lachiā pp̄ham.
Deus p moisen
pplo isrl' p̄cepe
rat. sacerdotes
tabernaculi sui omni corpora
li uicio liberos hostias eque
omni uicio uacuas sibi offer
re quib; legem suam ad re
gendū pplm ob hoc dederat:
ut p sacrificiorꝝ oblacionē i
tuitu dei et hominū sacti.
ppl'm p̄ceptis celestib; face
rent obedire. Vnde sacerdo
tes angelos dei eē. hoc loco
testatur scriptura. Sz quia
tanti muneris grām cōtēp
nentes sup̄dictus pp̄s ac sa
cerdotes. sacrificia uicio de
turpata. ipi criminib; atq;
impietatib; maculati. deo
offerre ceperunt: ideo per
malachiam pp̄ham deus po
pulū isrl' increpans ait.
Dilexi uos dicit dñs. Et di
xistis. In quo dilexisti nos?
Nonne frat' erat esau iacob
dicit dñs; et dilexi iacob. e
sau aūt odio habui: Esau
itaq; frēm iacob nō inique

aut spontanea uoluntate
odio habitū a deo. uel sine
meriti grā iacob dilectum
manifestū est: cū scd'm pre
scientiā suā esau quidē effu
sione fratris sanguīs cōcu
piscere; iacob autē in sui
cognitione obseruandā le
gem desiderare cognosceret.
Cuius rei grā supradicto u
sus exemplo est dicens. di
lexi iacob. esau autē odio
habui: q̄muis ex opib; me
moratorꝝ. quorꝝ liber gene
seos meminit. in quo un?
quisq; eorꝝ futurus erat p
posito. manifeste cōstaret;
ut scriptū est. Creuerunt
pueri: et erat esau homo
agrestis. sciens uenari. ia
cob aūt homo simplex. ma
nens in tabnaculo. Namre
liqua que lectione comp̄hē
sa sunt: p̄uaricatione ppli
isrl' in obseruandis sacrifi
cijs dei; increpationē q; in e
undem qd' deos alienos colu
erunt significant. Alia.
Malachias latine inťp̄
tatur angelus dñi. id
est nuncius. Quicq'd enī lo
quebat': q̄i a dño mandata

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg